

खार्पूनाथ गाँउपालिकाको

आर्थिक बर्ष २०८०/०८१

को निति तथा कार्यक्रम

खार्पूनाथ गाँउपालिका

याङ्चुबजार, हुम्ला

२०८०, असार १० गते

गाँउसभाको बैठकमा २०८० साल असार १० गते आइतबारका दिन गाँउपालिकाका अध्यक्ष श्री कर्ण बहादुर रावल ज्यूले प्रस्तुत गर्नुभएको खार्पूनाथ गाँउपालिकाको निति एवं कार्यक्रमहरु

Karn Bahadur Raval
कर्ण बहादुर रावल
अध्यक्ष

सम्मानित उपाध्यक्ष ज्यू,
जिल्ला समन्वय समिति सदस्यज्यू
गाँउसभाका सदस्य ज्यूहरू,
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत ज्यु लगायत सम्पूर्ण कर्मचारी वर्गहरू
उपस्थित महानुभावहरू,
सुरक्षाकर्मि तथा पत्रकार साथीहरू,

सर्वप्रथम यस खार्पूनाथ गाँउपालिकाको तेह्रौँ गाउसभा तथा बजेट अधिवेशन तथा गाँउ सभामा आर्थिक बर्ष २०८०।८१ को बार्षिक निति तथा कार्यक्रम पेश गर्दैगर्दा गौरववान्वित ठानेको छु । बार्षिक निति तथा कार्यक्रम तर्जुका क्रममा गाँउपालिकालाई सुझाव दिनुहुने सम्पूर्ण आमा बुवा दाजुभाइ दिदी बहिनी लगाएत सल्लाहकार सबैलाई हार्दिक आभार सहित खार्पूनाथ गाँउपालिकाको तर्फबाट धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । यस अवसरमा नेपालको प्रजातान्त्रिक आन्दोलन, राजनैतिक अग्रगमन र लोकतन्त्रको सवलिकरणको क्रममा भएका ऐतिहासिक आन्दोलनहरूमा आफ्नो जिवन उत्सर्ग गर्नु हुने ज्ञात अज्ञात शहिद हरु तथा यस खार्पूनाथ गाँउपालिकाका पुर्व उपाध्यक्ष श्री स्व. सिन्धु शाही र पुर्व ४ नं वडा अध्यक्ष स्व लोकजंग हमाल प्रति भावपूर्ण श्रद्धानजली व्यक्त गर्दछु ।

‘खार्पूनाथ गाँउपालिकाको समृद्धीको आधार’ ‘कृषी, जडीबुटी, पर्यटन र पुर्वाधार
‘ भन्ने मुल ध्येयलाइ साकार पार्न हाम्रो संकल्प सहित प्रस्तावित निति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा मुलतःनेपालको संविधानको अनुसुची ८ र ९ मा उल्लिखित स्थानीय तहको एकल तथा साझा अधिकार सूची,स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४, आर्थिक अधिकार र आर्थिक कार्यप्रणाली, मौलिक हकहरू, आर्थिक, सामाजिक विकास, प्राकृतिक श्रोतको उपयोग नीति, वातावरण संरक्षण सम्बन्धी नीतिहरू, नेपाल सरकारबाट स्वीकृत संघ प्रदेश र स्थानीय तहको कार्य विस्तृतिकरणको प्रतिवेदन, नेपाल सरकारले अवलम्बन गरेका आर्थिक तथा वित्तिय नीतिहरू,स्थानीय तहको आबधिक योजनाले तय

Karn Bahadur Raval
कर्ण बहादुर रावल
अध्यक्ष

गरेका प्राथमिकताहरू, नेपालले अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा जनाएका प्रतिवद्धताहरू,स्थानीय शासन संचालन ऐन र नियमावलीका प्रावधानहरू, विकासका समसामयिक मुद्दाहरू जस्तै सामाजिक संरक्षण, दिगो विकास, जलवायु परिवर्तन र विपद व्यवस्थापन, खाद्य तथा पोषण सुरक्षा, लैङ्गिक सशक्तिकरण तथा समावेशी विकास,बालमैत्रीस्थानीय शासन, वातावरणमैत्रीस्थानीय शासन, पुर्ण सरसफाई, उर्जासंकट लगायतका अन्तर सम्बन्धित विषयहरू,स्थानीय तहको मध्यकालिन खर्च संरचना MTEF अनुरूप प्राथमिकतामा परेका कार्यक्रमहरू,स्थानीय तहले देखेका विविध विषयहरू, अर्थ मन्त्रालय,संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय र अन्यबाट प्राप्त मार्गदर्शन , गैर सरकारी कार्यालयहरूको प्राप्त विवरण र बजेट सिलिड, सहभागितामुलक योजना तर्जुमा अनुरूप बस्ती/टोल स्तरबाट छनौट गरिएका आयोजना/ कार्यक्रम, वडा स्तरीय आयोजना/कार्यक्रमहरूको प्राथमिकरण र बजेटसँग सम्बन्धित विभिन्न समितिहरूको प्रतिवेदन समेतको आधार मानी गाँउ कार्यपालिका बाट स्वीकृत गरी सार्वजनिकरणका लागि यो गरिमामय गाँउ सभामा आगामी आ.व.२०८०।०८१ को निति तथा कार्यक्रम पेश गरेको छु ।

प्राकृतिक सौन्दर्यता , साँस्कृतिक विविधता मेहनती र परिश्रमी जनता र भौगोलिक विशिष्टता र सुन्दरता यस गाँउपालिका को गहनाको रुपमा रहेको छ ।कृषि तथा औषधिजन्य जडिबुटीहरू, पर्यटन जलविद्युत आदि जस्ता विषयमा प्रचुर संभावना बोकेको खार्पूनाथ गाँउपालिका दिगो र समुचित परिचालनको अभावमा अपेक्षित रुपमा सामाजिक साँस्कृतिक आर्थिक विकास हुन सकेको छैन ।यद्यपि उपलब्ध स्रोत साधन र समयको प्रभावकारी प्रयोग गर्दै सकारात्मक सोच दृढ संकल्प र सामुहिक ईच्छाशक्ति साथ यस खार्पूनाथ गाँउपालिकाको नयाँ भविष्य कोर्ने जिम्मेवारी खार्पूनाथ गाँउपालिकाका जनताहरूले हाम्रो काँधमा सुम्पिएका छन् ।त्यसैले विकसित

Yagya
कर्ण बहादुर रावल
अध्यक्ष

र समृद्ध खार्पूनाथ गाँउपालिका निर्माण गर्ने हामीलाई कुनै वाहानाले छेक्ने छैन।

गाउसभाका सदस्य ज्यूहरु तथा उपस्थित महानुभावहरु,

अब म खार्पूनाथ गाँउपालिकाको आ व २०८० ।८१ को उदेश्य र मुख्य मुख्य नीतिहरु संक्षेपमा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

नितिको प्रमुख उदेश्य:-

- आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक रुपान्तरण गर्दै वेरोजगारी ,भोकमरीको अन्त्य गर्दै शिक्षा, स्वास्थ्य ,खानेपानी र भौतिक पूर्वाधारहरुको विकास गरी यस गाँउपालिकालाई विकासको बाटोमा अघि बढाउनु रहेको छ ।
- यसका लागि कृषि, पर्यटन, जडिबुटी र जलश्रोतको समुचित प्रयोग गरी सडक,पूर्वाधार शिक्षा स्वास्थ्य र संचारका क्षेत्रमा प्रभावकारी कार्यक्रम बनाई बजेटको सहि परिचालन गरिनेछ ।

मुख्य नीतिहरु

- खार्पूनाथ गाँउपालिकालाई आवश्यक पूर्वाधारहरुको विकास लाइ निरन्तरता दिइने छ ।
- सुन्दर र समृद्ध र पर्यटकिय गन्तव्य युक्त गाँउपालिकाको रुपमा विकास गर्न विभिन्न कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- पर्यटन उद्योगको उच्च संभावना भएको हुँदा पर्यटन पूर्वाधार विकासमा प्राथमिकता दिइनेछ ।

Karn Bahadur
कर्ण बहादुर रावल
अध्यक्ष

- दिगो अर्थतन्त्रका लागि कृषिमा सुधार कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ । पशुपालन र जडिबुटीजन्य उत्पादनका लागि प्राथमिकतामा राखिनेछ । साथै जडिबुटी संकलनका लागि न्यायिक नियमन गरिनेछ।
- खार्पूनाथ गाँउपालिका भित्र साना लघु जलविद्युत आयोजनाहरुको संभाव्यता अध्यायन का लागि संघीय सरकार प्रदेश सरकार तथा अन्य विकास साझेदारहरुसंग अनुरोध गरिनेछ ।
- समता समानता र सशक्तिकरणको नितिलाई अबलम्वन गर्दै बालमैत्री अपाङ्गमैत्री लैङ्गिक मैत्री गाँउपालिका निर्माणका लागि पूर्वाधार विकास तथा विभिन्न कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- आधुनिक संचार प्रविधिको विकास र विस्तारमा जोड दिइ प्रविधिमैत्री सेवा प्रवाह गरिनेछ ।
- गाँउपालिकामा हुन सक्ने भोकमारी तथा खाद्य संकटलाई मध्यनजर गर्दै तात्कालिन तथा दिर्घकालिन राहत तथा खाद्य सुरक्षाका लागि नेपाल सरकार र दातृ निकायहरुसग अनुरोध गरिनेछ ।
- आन्तरिक आयलाई वृद्धि गर्न करको दायरा विस्तार गरी समुचित करको दर लगाउने नीति अपनाइने छ।
- युवा स्वरोजगारका लागि रोजगार बैक स्थापना गर्दै एकिकृत रोजगार कार्यक्रम लागु गरिने छ ।
- एक वडा एक नमुना वालविकास केन्द्रको अवधारणालाई मुर्तरूप दिदै क्रमश सबै वालविकास केन्द्रलाई वालवालिकामैत्री र सुविधा सम्पन्न बनाइदै लगिने छ ।

आ.व. २०८०/०८१को लागि श्रोत साधनहरुको अनुमान,तिनका माध्यमहरु र संकलनका रणनितिहरु

Yagusa
कर्ण बहादुर रावल
अध्यक्ष

खार्पूनाथ गाँउपालिकाले अर्थ मन्त्रालय संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय र राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग र राष्ट्रिय योजना आयोग र कर्णाली प्रदेश सरकारबाट प्राप्त मार्गदर्शन एवं बजेट सिलिड , गैर सरकारी कार्यालयहरूको प्राप्त विवरण र बजेट सिलिडका आधारमा श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिको निर्णय अनुसार श्रोत साधनको अनुमान गरिएको छ ।

यसैगरी अब म आ.व २०८०/०८१को लागि विषयगत विकास नीति उद्देश्य र प्राथमिकताहरू प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

१.आर्थिक विकास

कृषि तथा पशु

- खार्पूनाथ गाँउपालिकाको प्रख्यात फलफुल स्याउ ओखर नासपाति तथा रैथानेवाली र नगदे वाली कागुनो मासूर्या कोदो चिनो फापर सिमि भटमास आलु लगायतका फलफुल तथा तरकारी औषधिजन्य जडिबुटीहरूको उत्पादन बृद्धि गर्न विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- उन्नत जातको पशुपालनका लागि नश्ल सुधार तथा कृतिम गर्भाधारण कार्यक्रममा जोड दिदै उन्नत जातका बाख्रा भेडा पालन मौरीपालन व्यवसायलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- एक वडा एक उत्पादन कार्यक्रमलाई प्रश्रय दिइने छ र लसुन प्याज काउली लगायतका तरकारी उत्पादनमा जोड दिइ वेमौसमी तरकारीलाई आयआर्जन संग जोडिने छ ।
- आधुनिक कृषि पद्धतिलाइ प्रचार गरी प्रम्परागत निर्वाहमुखि खेति प्रणालीलाई सुधार गरिनेछ ।
- बढ्दै गएको जलवायु परिवर्तन लाइ न्युनिकरण गर्न जैविक विविधता संरक्षण कार्यक्रम लागु गरिने छ ।

Karn Bahadur Rawal
कर्ण बहादुर रावल
अध्यक्ष

- खार्पूनाथ गाँउपालिकालाई हरित तथा तरकारी ,फलफुल जोन गाँउपालिका बनाउन विभिन्न साझेदार दातृनिकयको पहल गरिने छ ।

उद्योग तथा वाणिज्य

- स्थानीय जडिबुटी तथा कृषि उत्पादनमा आधारित साना तथा घरेलु उद्योगहरुको विकासलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- स्थानीय स्तरमा रहेका लघु उद्यमीहरुलाई वित्तीय पहुँचको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- घरेलु उद्धम शिलता को विकास गर्न लिउ फेरुवा र राडी पाखी तथा अल्लो प्रोसोधन तथा बुनाइ कार्यक्रम लाई विशेष प्रोत्साहन गरिने छ ।

पर्यटन

- गाँउपालिकाका सम्भाव्यपर्यटकीय स्थलहरुको पहिचान तथा विकास गरी आन्तरिक तथा वाह्य पर्यटन प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- पर्यटकीय गन्तव्यको रुपमा रहेको खार्पूनाथ शिवालय, र दुधेदह, भिमदुला मालिका लाई पर्यटकीय पूर्वाधार विकास आयोजना मार्फत पर्यटन प्रवर्द्धनमा जोड दिन वृतचित्र तयार गरिने छ ।

२.सामाजिक विकास

शिक्षा

- खार्पूनाथ गाँउपालिकाभित्र रहेका विद्यालयहरुको शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्न भौतिक तथा प्राविधिक सुविधाको विस्तार गर्न विद्यालय सुधार अनुदान कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- गरिव असहाय र भौगोलिक हिसावले माध्यमिक तह साधारण र प्राविधिक तथा ब्यवसायिक शिक्षको पहुँचमा पुग्न नसकेका वालवालिकाका लागि अवासिय सुविधा सहितको छात्रवास संचालन गरिने छ ।

Karn Bahadur
कर्ण बहादुर रावल
अध्यक्ष

- सामुदायिक विद्यालय सुधार कार्यक्रम मार्फत कक्षाकोठा व्यवस्थापन निशुल्क स्यानिटरी प्याट पिउने पानीको प्रबन्ध मिलाइने छ ।
- वालविकास केन्द्र तथा विद्यालय कर्मचारीको तलव भत्तामा राष्ट्रिय मापदण्ड अनुसार वृद्धि गरिने छ ।
- विद्यालय सुचना प्रणाली मोबाइल एप निर्माण गरिने छ ।
- खेलकुद विकासका लागि रंगशाला निर्माण गर्न पहल गर्ने ।
- राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत संचालन हुने कार्यक्रम न्यायोचित वितरण मा जोड दिने ।
- सिता नमुना मा वि मा यस गाँउपालिका वाट संचालन भइरहेको आवासिय छात्रवृति कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।

स्वास्थ्य

- सबैलाई स्वास्थ्य कार्यक्रमलाई विशेष प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
- अहिले वर्तमान परिवेशमा विपद जन्य महामारीलाई लक्षित गरी सोही अनुसारको कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- खार्पूनाथ सामुदायिक अस्पतालको लागि आवश्यक पूर्वाधार निर्माणको लागि प्रकृया अगाडि बढाइनेछ । सेवा विस्तारमा जोड दिइनेछ ।
- स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिन नविकको प्रक्रिया गाँउपालिका बाटनै गरिने ।
- न्युनतम सेवा मापदण्ड तथा राष्ट्रिय चिकित्सा मापदण्ड अनुसारको स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको लागि आवश्यक पुर्वाधार औषधि औषधीजन्य सामाग्री औजार तथा उपकरणको यथोचित व्यवस्था गरिनेछ ।
- सुन्य होम डेलिभरी को सुनिश्चितता गरी सत्केरी आमाका लागि थप प्रोत्साहानको व्यवस्था गरिनेछ । ।

Yagun
कर्ण बहादुर रावल
अध्यक्ष

- पोषणको सुधारका लागि नियमित रूपमा पोषणको लेखाजोखा गरी कुपोषित बालबालिकाहरूका लागि पोषण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य संस्थाको पहुँच भन्दा बाहिर रहेका वस्तिहरूमा स्थापना भएका सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ निरन्तरता गरिने छ ।
- संघ र प्रदेश संग समन्वय गरी माध्यमिक विद्यालयमा स्वास्थ्य कर्मीको ब्यवस्थापनमा विशेष पहल गरिने छ ।
- यस आ व बाट गाँउपालिकाका सबै गर्भवती हरुलाई बस्ती स्तरमै पुगेर निशुल्क भिडियो एक्सरे सेवा प्रदान गरिने छ ।
- यस आ व बाट खार्पुनाथ देखी सिमकोटसम्म जटिल सुत्केरी बेथा लागेका महिला हरुलाई अस्पताल पुर्याउन निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा प्रदान गरिने छ । साथै खार्पुनाथ का बासिन्दा हरुलाई एम्बुलेन्समा ५० प्रतिशत छुटको ब्यवस्था गरिने छ ।

खानेपानी तथा सरसफाई

- सफा खानेपानी तथा पुर्ण सरसफाईका लागि विशेष ध्यान दिईनेछ ।
- गाँउपालिकाको समग्र खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता क्षेत्रको अबस्था सुनिश्चितता, विप्लेषण तथा योजना निर्माणका लागि सबैका लागि दिगो खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता आयोजान (SUSWA) को आगामि कार्यक्रम संचालन गरिने ।
- नेपाल सरकारको आगामी तीन वर्ष भित्र सबै जनतालाई आधारभूत स्तरको खानेपानी सुविधा उपलब्ध गराउने तथा दिगो विकास लक्ष नं ६ बमोजिम सन् २०३० भित्रकुल जनसंख्याको ९० प्रतिशतलाई स्वच्छ खानेपानी सुविधा उपलब्ध गर्ने विशेष पहल गरिनेछ ।

Yagya
कर्ण बहादुर रावल
अध्यक्ष

- सरसफाइ अन्तर्गत यस गाँउपालिका भित्रका सम्पूर्ण वस्तीमा शौचालय सुधार कार्यक्रमका लागि विभिन्न निकायमा विशेष पहल गरिने छ ।

सस्कृति प्रवर्द्धन

- भाषा साहित्य कला र सस्कृति संरक्षण र सम्बर्द्धनमा विशेष ध्यान दिइनेछ । यससँग सम्बन्धित विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- गाँउपालिकामा रहेका गुम्बा मठ मन्दिरहरूको पहिचान संरक्षण एवं सम्बर्द्धनका लागि जोड दिइनेछ ।
- स्थानिय चाडपर्वलाइ विशेष मेला अवसरका रूपमा प्रवर्द्धन गर्न विभिन्न साँस्कृतिक महोत्सव गरिनेछ ।

लैङ्गिक समानता एवं समाजिक समावेशीकरण

- महिला बालबालिका दलित तथा उत्पिडित जनजाती विपन्न सिमान्तकृत अपाङ्ग एवं पछाडी परेका वर्गलाई लक्षित कार्यक्रमहरू अनिहरूबाटै संचालन गर्न उत्प्रेरित गरिनेछ । राष्ट्रिय मुलप्रवाहीकरणको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- मानव वेचविखन घरेलु हिंसा बालश्रम छुवाछुत तथा सामाजिक कुरीतीको रूपमा रहेका प्रथाहरूको सबै पक्षहरूको सहयोगमा न्युनिकरणको प्रयास खोजिनेछ ।
- खार्पुनाथ गाँउपालिकालाइ पुर्ण वालविवाह मुक्त गाँउपालिका घोषणा गरिने छ
- क्रमश वालमैत्री वडा घोषणा गर्दै आगामी ३ बर्ष भित्र पुर्ण वालमैत्री गाँउपालिका घोषणा गरिनेछ ।
- महिला बालबालिका दलित अपाङ्ग जेष्ठ नागरिक असहाय र एकल महिलाहरूको सामाजिक सुरक्षा र मानव अधिकार सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम संचालनमा सामाजिक संघ संस्थाहरूलाई परिचालन गरिनेछ ।

Yagya M
कर्ण बहादुर रावल
अध्यक्ष

- खेलकुद विकासको लागि खेलकुद सम्बन्धी विभिन्न कार्यक्रमहरु संचालन गरि खेलकुद विकासमा विशेष जोड दिइने छ ।

३.पूर्वाधार विकास

सडक तथा पुल

- खार्पूनाथ गाउँपालिकाको पाँच वर्षे आवधिक योजना निर्माण भइ कार्यान्वयन चरणमा रहेको र अन्य क्षेत्रगत गुरुयोजनाहरु एवं नीतिहरु आवश्यकता अनुसार तयार गरिनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका सडकहरु व्यवस्थित मोटरेवल पुल बनाउन गाउँ यातायात गुरुयोजना (Rural Transport Master Plan-RTMP) तयार गरी सडक नामाकरण समेत गरिने छ ।
- स्थानिय पुर्वाधार सहयोग कार्यक्रम अन्तर्गत सुधारिएको उपभोक्ता समिति मार्फत गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण निर्माण कार्य संचालन ततथा सम्पन्न गराउन एकद्वार प्रणाली लागु गराउन पहल गर्ने ।

भवन तथा सहरी विकास

- निर्मित वडा कार्यालय र स्वास्थ्य चौकीहरु लाइ सुविधा युक्त बनाइने छ ।
- विद्यालयहरुका भवन निर्माण गर्न आवश्यकता अनुसार उच्च प्राथमिकता दिइनेछ ।
- संभाव्य स्थानमा एकिकृत बस्ती विकासको कार्यक्रम संचालन पहल गरी ४ वर्ष भित्र सुरक्षित आवास पुरा गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाभित्रका सार्वजनिक सेवाप्रदायक संस्थाको भवन तथा संरचनालाई व्यवस्थित गरिनेछ ।

K. B. Sharma
कर्ण बहादुर रावल
अध्यक्ष

- ५ बर्ष भित्र खार्पुनाथ गाँउपालिकाको प्रशासकिय भवन तथा ५ शैयाको अस्पताल निर्माण गर्न विषेश जोड दिइने छ ।

उर्जा लघु तथा साना जलविद्युत (वैकल्पिक उर्जा समेत)

- गाँउपालिकाभित्र वैकल्पिक उर्जा प्रयोगमा जोड दिइनेछ ।
- लघु जलविद्युत योजनाहरुको लागि विभिन्न सरोकारवालाहरुसँग साझेदारीमा जोड दिइनेछ
- संचार
- खार्पुनाथ गाँउपालिका भित्र सुचना सन्चारको पहुँच भन्दा बाहिर रहेका बस्तिका लागि 4G सहितको नेपाल टेलिकमको टावर आगामी २ बर्ष भित्र स्थापना गर्न पहल गरिने छ ।
- व्यवस्थित टेलिफोन तथा इन्टरनेट सेवाका लागि सम्बन्धित निकायहरुलाई ध्यानाकर्षण गराइनेछ ।
- विकाससँग सञ्चार र सञ्चारसँगै विकासको अवधारणा आत्मसाथ गरिनेछ ।

४.वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

वन तथा भु-संरक्षण जलाधार संरक्षण वातावरण संरक्षण जलवायू परिवर्तन

- भुमि र वनक्षेत्रलाई संरक्षण र विकासका लागि वृक्षारोपणका तथा भु-संरक्षणका कार्यक्रमहरु/क्रियाकलापहरु संचालन गरिनेछ ।
- जडीबुटी खेतीलाई जोड दिइनेछ ।
- दुर्लभ पशुपंक्षि एवं वन्यजन्तुको समुदायमा आधारित संरक्षण प्रणाली अबलम्बन गरिनेछ ।
- जलवायू परिवर्तन अनुकूलनका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

K. B. R.
कर्ण बहादुर रावल
अध्यक्ष

- हरित उत्थानशिल समावेशिकरण विकास र दिगोविकासका अवधारणलाइ ध्यानमा राखी विकास निर्माण कार्यमा विशेष जोड दिइनेछ ।
- पानीका मुहान तालतलैया तथा कुलकुलेसाहरु संरक्षण तथा व्यवस्थित गरिनेछ । कटान भएका क्षेत्र संरक्षण गर्ने कार्यलाई उच्च प्राथमिता दिइनेछ ।

५. संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह

मानव संसाधन तथा संस्थागत क्षमता विकास

- गाँउपालिकाको समग्र विकासका लागि विभिन्न तालिम गोष्ठी भ्रमण अध्ययन अनुसन्धान जस्ता कार्यहरुमा जोड दिइनेछ ।
- स्थानीय सीप श्रोत साधन र क्षमताको अधिकतमा उपयोग गर्न विभिन्न सरोकारवाला संघ संस्थाहरुसंग साझेदारीमा विशेष जोड दिइनेछ ।
- जनप्रतिनिधि तथा कर्मचीहरुको क्षमता विकासका लागि विभिन्न परियोजना कार्य र जिम्मेवारी दिइने छ ।

संस्थागत पूर्वाधार नागरिक वडापत्र तथा टोकन प्रणाली

- गाँउपालिकाभित्र अपाङ्ग असहाय बालमैत्री र लैङ्गिकमैत्री पूर्वाधारहरुको निर्माण तथा मर्मत सुधार गरिनेछ । साथै तिनिहरुको लागि सेवाप्रवाहमा विशेष सहूलियत दिइनेछ ।
- स्पष्ट र उपयोगी इलोकट्रोनिक/कम्प्युटराइज नागरिक वडापत्रको प्रयोगमा जोड दिइनेछ ।

सेवा प्रवाहमा विद्युतीय सुचना प्रविधीको प्रयोग

- सेवा प्रवाहका सम्पूर्ण कार्यहरु कम्प्युटर र इन्टरनेट प्रणाली मार्फत गरिनेछ ।
- सेवा प्रदायक र सेवाग्राहीहरु प्रविधिमैत्री बनाउन विभिन्न तालिम तथा संचारका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- व्यक्तीगत घटना दर्ता कार्यक्रम लाइ सुधार गरी शत प्रतिशत घटना दर्ता अनलाइन गर्ने ।

६. वित्तिय व्यवस्थापन र सुशासन

Yagusa
कर्ण बहादुर रावल
अध्यक्ष

राजस्व परिचालन वित्तिय अनुशासन र वित्तिय जोखिम न्युनिकरण

- संचित कोषबाट हुने तलबभत्ता लगायत सबै सरकारी भुक्तानी सम्बन्धीत व्यक्ति तथा संस्थाको बैङ्क खाता मार्फत मात्रै गरिनेछ ।
- आर्थिक मितव्ययीतालाई जोड दिंदै सुशासन अभिवृद्धिमा जोड दिइनेछ ।
- विभिन्न करका क्षेत्रहरु पहिचान गरी नियमानुसार राजस्व संकलन गरिनेछ ।
- हालसम्म बक्यौदा रहेको मालपोत शुल्क बैंक मार्फत अनिवार्य असुल गरिने छ ।

लेखाङ्कन आन्तरिक लेखापरिक्षण तथा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सार्वजनिक सुनुवाई सामाजिक परिक्षण अन्तिम लेखा परिक्षण तथा वेरुजु फछौट र सुचना तथा संचार व्यवस्थापन

- गाँउपालिकाको आर्थिक कारोबारहरुको प्रचलित कानुनअनुसार चुस्त दुरुस्त लेखाङ्कन गर्न लागइने छ । र नियमानुसार आ.ले.प र म.ले.प गरी वार्षिक क्रियाकलापहरु तथा आय व्यायको विवरण आर्थिक मसान्त सकिदा वित्तिकै यथासिघ्र सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
- वेरुजु र वेरुजु फछौटको विषयमा अति सम्बेदनशिलता अपनाइने छ ।

अन्तमा खार्पुनाथ गाउपालिका को तेहौ गाउसभा तथा बजेट अधिवेशन सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्न अहोरात खट्ने उपाध्यक्ष ज्यू वडा अध्यक्षज्यूहरु गाउकार्यपालिका सदस्यज्यूहरु तथा कर्मचारी साथीहरुलाई हृदय देखि धन्यवाद दिदै अब आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरी दिनु हुन उपाध्यक्षज्यूलाई अनुमति दिदै म विदा चाहन्छु धन्यवाद नमस्कार ।

कर्ण बहादुर रावल
अध्यक्ष
खार्पुनाथ गाँउपालिका
याङ्चुवजार हुम्ला

Karn Bahadur Raval
कर्ण बहादुर रावल
अध्यक्ष